

ΕΛΛΗΝΙΚ

ΔΙΕΔΩΦΗ

Τ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥ.

ΧΩΝ

ΕΛΛΗΝΙ

ΔΩΝ

ΝΟΣΟΚΟ

ΜΩΝ

Υ
Γ
Ε
Ι
Α

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ

ΕΛΛΗΝΙΣ ΑΔΕΛΦΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ Α. Ν. 1092
ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ, Θεραπευτήριον «Εύαγγελισμός», Ύψηλάντου 45 - 47

·Υπεύθυνος τυπογραφείου :
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δημοκρίτου 8 και Σόλωνος

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

- ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ εἰς 'Υπουργόν Κοιν. Προνοίας κ. Ε. ΠΟΥΛΑΝΤΖΑΝ
- ΥΠΟΥΡ. ΚΟΙΝ. ΠΡΟΝΟΙΑΣ (Τμ. 'Εκπ. Νοσοκόμων)
- Α. Ν. ΤΣΙΡΙΝΤΑΝΗ 'Αποστολή θυσίας — 'Η 'Αδελφή Νοσοκόμος
- ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
- ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
- ΑΦΡ. ΡΑΓΙΑ Τὸ νόημα τῶν «Διπροσωπικῶν Σχέσεων» εἰς τὸ Νοσηλευτικὸν ἔργον
- «ΒΑΣΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΟΣ», Πρόλογος τῆς ἐκδόσεως ὑπὸ τῆς
Γεν. Γραμ. τοῦ ΔιεθνοῦΣ Συμβ. Νοσοκόμων (Μετάφρ. ΣΤ. ΠΑΠΑΜΙΚΡΟΥΛΗ)
- ΑΙ ΑΔΕΛΦΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΙΝ «EXPO» ('Απὸ τὸ περιοδ. «Καναδὴ 'Αδελφή», Μετάφρ.
ΕΥΡ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΙ)
- Κ. Γ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ: 'Ο Μαρῖνος Γερουλάνος γιὰ τὴν 'Αδελφὴ Νοσοκόμο
- ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΧΟΛΗΝ ΤΟΥ ΕΡΓΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΕΣΔΕΝ — Τμῆμα Βόλου
- ΓΝΩΣΤΑ ΜΑΣ ΠΡΟΣΩΠΑ ('Απὸ τὸ WHO), Νέα Βιβλία)
- ΕΙΔΗΣΕΙΣ — ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Καθηγητοῦ Α. Ν. ΤΣΙΡΙΝΤΑΝΗ

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΘΥΣΙΑΣ

Η ΑΔΕΛΦΗ ΝΟΣΟΚΟΜΟΣ

A

Δὲν εἶναι ή πρώτη φορὰ κατὰ τὴν δόποίαν ή «Συζήτησις» ἀπασχολεῖται μὲ τὸ θέμα τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων. Τὸ ἔχει ἀγκαλιάσει τὸ θέμα αὐτὸ καὶ κατ’ ἐπανάληψιν τοῦ διέθεσε τὰς στήλας της. Καὶ ὅμως ή «Συζήτησις» νοιώθει ὅτι ἀκόμη εἶναι ὀφειλέτις. Καὶ μὲ τὸ παρὸν ὀρθροῦ δὲν ἔξοφλεῖται ἀλλὰ ἀναγνωρίζεται ή ὀφειλή.

Ὄφειλὴ τριπλῆ. Ὄφειλή, πρῶτα - πρῶτα, βέβαια καὶ κατὰ κύριον λόγον, ἔναντι τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων. Διότι ἀς τὸ ποῦμε εὐθὺς ἔξ ἀρχῆς. Τὸ χρέος δὲν μας ἔναντι τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων εἶναι πάμμεγα καὶ ἐὰν δὲν τὸ ἔξοφλοῦμεν, τούλαχιστον ἀς τὸ ἀναγνωρίζωμεν. Εἶναι καὶ αὐτὸ κάτι !

Τὸ χρέος μας, δεύτερον, ὑφίσταται ἔναντι. τῶν ἀρρώστων ποὺ νοσηλεύονται εἰς τὰ νοσοκομεῖα καί, ποιὸς λίγο ποιὸς πολύ, δῆλοι ἔχομεν κάποιαν πεῖραν ἀπὸ νοσηλείαν εἰς νοσοκομεῖα ἥ... περιμένομεν τὴν σειράν μας. Καὶ δῆλοι ξέρομε πόσην σημασίαν ἔχει διὰ τὴν θεραπείαν μας μία ἀδελφὴ νοσοκόμος, ποὺ εἶναι εἰς τὴν «φόρμα» της διὰ τὴν ὑψηλὴν ἀποστολήν της.

Ἄλλ’ ὑπάρχει καὶ ἔνα τρίτον χρέος τό, νομίζω, σπουδαιότερον καὶ βαρύτερον. Εἶναι τὸ χρέος μας ἔναντι τῆς κοινωνίας, τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Τὸ δόποῖον σύνολον πρέπει ἐπὶ τέλους νὰ μάθῃ νὰ προσέχῃ τὴν ἀδελφὴν νοσοκόμον, θὰ μὲ συγχωρήσετε νὰ πῶ, περισσότερον ἀπὸ δ, τι προσέχει τὰς διαφόρους ἡθοποιοὺς τοῦ κινηματογράφου ἥ τῶν ἐπιθεωρήσεων ἥ τὰς ἀπειροπληθεῖς «ντιζέζ». Ξέρω ὅτι αὐτὸ θὰ φανῇ ως παραδοξολογία. Ἀλλὰ ἀκριβῶς αὐτὴ εἶναι ή συμφορά, ὅτι τοιαῦται καὶ παρόμοιαι διαπιστώσεις φαίνονται παραδοξολογίαι !

Καὶ προτοῦ νὰ προχωρήσωμεν : "Ἄς

ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου ἐπὶ τῶν πολυτίμων ἐπὶ τοῦ θέματος συμβολῶν τὰς δόποίας μᾶς προσέφερον ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς «Συζήτησεως» συνεργάται εἴπερ τις καὶ ἄλλος ἀρμόδιοι διὰ νὰ μᾶς βοηθήσουν εἰς τὴν κατανόησιν τοῦ προβλήματος, ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ πρώην πρόεδρος τοῦ θεραπευτηρίου «Ἐναγγελισμὸς» κ. Γ. Θ. Ράμμος καὶ διατρόπος καὶ πρώην διευθυντὴς εἰς τὸ θεραπευτηρίον «Σωτηρία» κ. Δ. Ε. Χαροκόπος (*).

B

Παγκόσμιον εἶναι τὸ πρόβλημα ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἀδελφῶν νοσοκόμων καὶ ή «Συζήτησις» ἔχει ἥδη προσφέρει εἰς τοὺς ἀναγνώστας της σχετικὰ στοιχεῖα. Μόλις τὰ σαράντα τοῖς ἑκατὸ τοῦ ἀπαραιτήτως ἀπαιτούμενον ἀριθμοῦ νοσοκόμων διαθέτει η Γερμανία. Ἡ Γαλλία παραπονεῖται διότι τῆς λείπουν τούλαχιστον εἴκοσι χιλιάδες ἀδελφαὶ διὰ νὰ εἶναι νοσοκομεῖα τὰ νοσοκομεῖα της. Καὶ ποὺ θὰ εὑρεθοῦν αὐταὶ αἱ εἴκοσι χιλιάδες ἀδελφαί ; Βλέπετε, δῆλος ὀρθότατα ὁ κ. Ράμμος ἐτόνισε, αἱ ἀδελφαὶ αὐταὶ δὲν εὑρίσκονται ἀπὸ τὴν μίαν στιγμὴν εἰς τὴν ἄλλην !

Βέβαια, ή πρώτη δυσκολία τοῦ ζητήματος εἶναι, ὅτι ή πελατεία τῶν νοσοκομείων δῆλο καὶ αὐξάνει. Καὶ ἀπὸ τὴν συνεχῆ αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ, φυσικά, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι δὲ κόσμος δο πάει χρησιμοποιεῖ περισσότερον τὸ νοσοκομεῖον παρὰ εἰς τὸ παρελθὸν καὶ τὸ σπίτι ως θεραπευτήριον μένει μόνον διὰ μίαν γρίπην ἥ τὰ παρόμοια. Μακάρι οὖμος νὰ ἥτο αὐτὴ ή μόνη πλευρὰ τοῦ προβλήματος. Ὅπαρχει καὶ ἄλλη

(*) «Συζήτησις» 1965, σελ. 183 ἐπ., 207 ἐπ., 224 ἐπ.

πλευρά, ή ἀκόμη σπουδαιοτέρα. "Οτι δὲ ἀριθμὸς τῶν ποοσώπων ἐκείνων ποὺ προσφέρονται, ποὺ ἔχουν τὴν αὐτοθυσίαν νὰ μᾶς περιθάλψουν νοσηλευτικῶς, ἀντὶ νὰ αὔξανῃ ἀναλόγως πρὸς τὴν ἐν καλπασμῷ αὔξησιν τῶν ἀναγκῶν, ἐλαττοῦνται συνεχῶς, πίπτει πτῶσιν κατακόρυφον. Διατί;

Μά, . . . διατὶ ὅχι;

Γ

Ἐδιαβάσατε μήπως τὰ ἄρθρα ποὺ ἀνέφερα παραπάνω καὶ δσα ἄλλα ἔγραψε κατὰ καιροὺς ἡ «Συζήτησις» ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχὰς καὶ τὰς συνθήκας διαβιώσεως τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων; Περὶ μὲν ἀποδοχῶν δὲν δύναται νὰ γίνη σοβαρὸς λόγος. Οἱ δροὶ ἔργασίας πάλιν εἶναι σκληροὶ ὅσον δὲν ξέρομεν εἰς ποῖον ἐπάγγελμα. Οὕτε ὥραι ἔργασίας, οὔτε μέρα, οὔτε νύκτα, οὔτε κάποιο περιθώριον διὰ κάποιαν ἀτομικὴν ζωὴν ἢ χαρὰν τῆς ζωῆς ἢ κάποιαν οἰκογενειακὴν θαλπωρήν. Βέβαια ἡ σκληρότης τῶν δρων ἔργασίας ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν πραγμάτων. Ἐπιτείνεται δμως, νομίζω τούλαχιστον, εἰς βαθμὸν ἀπάνθρωπον ἀπὸ σχολαστικότητας ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ λείψουν. Καὶ ἐδῶ ἐφαρμόζεται τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου ἡ παρατήρησις «ἄνδρες ἦσαν οἱ νομοθετοῦντες καὶ κατὰ γυναικῶν ἡ νομοθεσία». Καὶ τοὺς κανονισμοὺς ποὺ ἀναφέρονται εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀδελφῆς νοσοκόμου τοὺς διεμόρφωσαν ἄνδρες, οἱ δροὶ δὲν καλοῦνται νὰ τοὺς τηρήσουν τοὺς κανονισμοὺς αὐτούς. Καὶ ἀν ἐπιτρέπεται νὰ φίψω μίαν ἰδέαν: Μέσα εἰς τὰς τόσας καὶ τόσας ἐπιτροπὰς ποὺ ὑπάρχουν, ἃς συσταθῆ καὶ μία ἐπιτροπὴ μὲ τὴν πρωτοβουλίαν κάποιου σωματείου, ἡ δροία ἐπιτροπὴ νὰ ἐξετάσῃ τὸ θέμα, πῶς θὰ μποροῦσαν οἱ δροὶ ἔργασίας τῆς ἀδελφῆς νοσοκόμου νὰ γίνονται ἀνθρωπινότεροι, περισσότερον εὐλύγιστοι, διλιγότερον σκληροί, καὶ νὰ ἀποφευχθοῦν αστηρότητες αἱ δροῖαι δὲν εἶναι ἀναπόφευκτοι. Βεβαίως ἡ ἀποστολὴ τῆς ἀδελφῆς νοσοκόμου είναι ἀποσιωλὴ θυσίας. Τῆς ἀνακοφεύκτας θυσίας δμως!

Πλέον τοι πρωτότυπος τῆς ἀδελ-

φῆς νοσοκόμου ἃς προστεθῇ ἀκόμη ἡ ἔλλειψις τῆς προσηκούσης ἐξασφαλίσεως διὰ τὸ μέλλον. Βλέπετε, καὶ τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων ἡ ἡλικία περοῦ καὶ δι' αὐτὰς ἔρχεται τὸ γῆρας καὶ τὰ προβλήματά του. Δὲν θὰ ἀσχοληθῶ ἐδῶ μὲ τὴν παράθεσιν συγκεκριμένων στοιχείων. Ἀρκετὰ παρετέθησαν ἡδη εἰς τὴν «Συζήτησιν», ὅπου ἐμνημονεύθησαν καὶ ἐπανεταὶ προσπάθειαι καὶ ἀξιόλογοι βελτιώσεις. Γεγονὸς δμως ἀκόμη εἶναι ὅτι ἡ ἀδελφὴ νοσοκόμος δὲν ἔχει ἐξησφαλισμένον τὸ μέλλον της ἀμα ἀποχωρήση ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν, πρᾶγμα τὸ δροῖον φυσικὸν εἶναι νὰ τὴν ἐπηρεάζῃ — γιὰ μπῆτε μιὰ στιγμὴ ἐσεῖς στὴν θέσι της, νὰ ἴδητε!

Δ

Μία ἄλλη αἰτία διὰ τὴν δροίαν ὑπάρχει ἡ ἔλλειψις ἀδελφῶν νοσοκόμων εἰς τὰ μεγάλα θεραπευτήρια εἶναι αἱ πολλαὶ ἄλλαι εὐκαιρίαι ποὺ προσφέρονται εἰς ἓνα σημερινὸ κορίτσι διὰ νὰ ἀναπτύξῃ μίαν ἐπαγγελματικὴν δραστηριότητα πολὺ περισσότερον ἀνετον, ἀρκετὰ προσδοφόρον καὶ ἵκανοποιοῦσαν ἀκόμη καὶ τὴν εὐγενὴ ἀνάγκην νὰ αἰσθάνεται ὅτι κάτι τέλος πάντων προσφέρει εἰς τὸ κοινωνικὸν σύνολον. Εἰς τὸ κάτω - κάτω καὶ ὡς ἀδελφαὶ νοσοκόμοι ἀκόμη εἶναι περιζήτητοι εἰς ἴδιωτικὰς κλινικὰς ἢ καὶ σὲ σπίτια, ὑπὸ δροὺς ἔργασίας ἀσυγκρίτως καλυτέρους ἀπὸ ἐκείνους ὑπὸ τοὺς δροίους ἔργαζονται εἰς ἓνα θεραπευτήριον. Καταλαβαίνετε λοιπόν, ὅτι πρέπει νὰ ὑπερνικηθοῦν πολλοὶ πειρασμοί, διὰ νὰ προτιμήσῃ ἡ ἀδελφὴ νοσοκόμος τὴν ἀποστολὴν τῆς θυσίας εἰς μίαν ὑπηρεσίαν, ἡ δροία ἀπαιτεῖ καὶ πολλὰς ἄλλας, μεγάλας θυσίας ἀκόμη.

"Ἄς προστεθῇ καὶ τοῦτο διὰ τὰς Ἑλληνίδας ἀδελφάς. Τὸ ἔξωτερικόν, ἡ Ἀμερική, δ Καραδᾶς ζητοῦν ἀδελφὰς καὶ δὴ ὑπὸ δροὺς πολὺ καλυτέρους ἀπὸ τοὺς ἐν Ἑλλάδι. Καὶ αὐτὸ εἶναι βέβαια ἔνας πειρασμὸς καὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἐπιτείνει τὴν δυσχέρειαν τοῦ προβλήματος.

Μέτρα θεραπείας καὶ προτείνονται καὶ ἐφαρμόζονται εἰς πολλὰς γωραὶς τοῦ ἔξωτερικοῦ ἀνθρώπου, περιουσιαὶ δι-

οῶν ἐργασίας, μεγαλυτέρα ἐλευθερία διὰ τὴν ἀτομικὴν διαβίωσιν καὶ τὴν «χαρὰν τῆς ζωῆς». Μπαλώματα δὲ αὐτά. Ἐπιβεβλημένα μπαλώματα. Ἐπιβεβλημένα καὶ ἐκ λόγων δικαιοσύνης ἀκόμη. Δὲν λένοντας τὸ πρόβλημα. Ἰσως ἀπὸ μᾶς ἀπόψεως τὸ κάνονν καὶ δυσχερέστερον, δπως μὲ τὸν περιορισμὸν τῶν ὥρῶν ἐργασίας. Λιότι δὲ περιορισμὸς αὐτός, συνδαξόμενος καὶ μὲ τὴν σπάνιν τῶν ἀδελφῶν, ἔχει ὡς συνέπειαν νὰ μένουν ἐπὶ ὥρας οἱ ἀσθενεῖς εἰς τὸν θάλαμόν των χωρὶς τὴν προσήκουσαν συμπαράστασιν.

Μία ἄλλη βοήθεια εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος εἶναι αἱ ἀδελφαὶ ποὺ δὲν ἀφιερώνοντας τὸ δλον εἰκοσιτετράωρόν των εἰς τὸ θεραπευτήριον, ἀλλὰ ἐργάζονται ἐκεῖ κατὰ μέρος μόνον τοῦ χρόνου των, δι' ὧρισμένας μόνον ὥρας, δπως μᾶς ἀνέπτυξεν δὲ κ. Χαροκόπος. Ἐπίσης ὥραία καὶ συγκινητικὴ καὶ ιερὰ καὶ ἀποδοτικὴ εἶναι ἡ προσπάθεια τὴν δποίαν καταβάλλοντας αἱ χριστιανικαὶ ἐκκλησίαι εἰς τὴν δυτικὴν Εὐρώπην, ποὺ ἐπιστρατεύονται κυρίας καὶ δεσποινίδας μὲ χριστιανικὴν πίστιν καὶ ἀγάπην, αἱ δποίαι προσφέρονται διὰ μίαν φερ' εἰπεῖν ἡμέραν ἡ ἔστω μισήν ἡμέραν τὴν ἑβδομάδον εἰς τὸ νὰ παρέχουν νοσοκομειακὴν ὑπηρεσίαν. Πολύτιμα βεβαίως βοηθήματα αὐτά, προσφέροντα μεγάλην ἀνακούφισιν, ἀλλὰ δὲν ἀποτελοῦν τὴν λύσιν.

E

Εἰς τὴν ίστορίαν ἡ ἀδελφὴ νοσοκόμος ἐνεφανίσθη πάντοτε καὶ μόνον ὡς καρπός, ἀπὸ τοὺς ὥραιοτέρους καρπούς, τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὡς ἐκδήλωσις τῆς χριστιανικῆς θυσίας, ὡς σταυρὸς τὸν δποῖον αἱρει χάριν τῶν συνναθρώπων τῆς ἡ ἀδελφὴ ἀτενίζοντα εἰς τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου. Ὁταν ἡ ἀδελφὴ δὲν ἡμπορεῖ ἡ δὲν ἡμπορεῖ πλέον νὰ ἀτενίσῃ εἰς τὸν Σταυρὸν αὐτόν, τότε δὲν ἔχει νόημα τὸ ἔργον τῆς. Ὡς ἀποστολὴ τὸ ἔργον αὐτὸ δὲν ἔχει στήριγμα. Ὡς ἐπάγγελμα δὲν ἔχει νόημα. Υπάρχουν ἀλλὰ ἐπαγγέλματα τόσον ἐλκυστικώτερα! Δι' αὐτὸν τὸν λόγον καὶ ὁ χαρακτηριστικὸς τύπος τῆς ἀδελφῆς νοσοκόμου εἶναι ἡ περι-

βεβλημένη τὸ μοναχικὸν σχῆμα, ἡ μοναχὴ. Βάζει τὴν ποδιὰν τῆς νοσοκόμου ἐπάνω ἀπὸ τὸ ράσον της καὶ ὑπηρετεῖ τὸν ἀδελφόν της, διότι μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἐκπληροῖ τὴν μοναχικὴν τῆς ἐπαγγελίαν. Οἰαδήποτε θυσία εἶναι δι' αὐτὴν τίποτε ἐμπρὸς εἰς τὴν δλοκληρωτικὴν θυσίαν εἰς τὴν δποίαν προσέφερε τὸν ἔαυτόν της δταν προσήρχετο εἰς τὸν μοναχικὸν βίον. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον καὶ τὸ ξεκίνημα τῆς ιερωτάτης αὐτῆς ἀποστολῆς ἥσαν τὰ μοναχικὰ τάγματα. Ἐκεῖ, βέβαια, τὰ προβλήματα ποὺ ἀνεφέραμεν παραπάνω εἶναι ὅχι ἀπλῶς ἀνύπαρκτα ἀλλὰ αὐτὸ τοῦτο ἀδιανόητα ἐμπρὸς εἰς τὴν πλήρη αὐταπάροντιν τὴν δποίαν ἐπιβάλλει δὲ μοναχικὸς βίος. Ἡ ἀδελφὴ ἀποβλέπει εἰς τὴν αἰωνιότητα καί, εἴτε δέχεσθε εἴτε δὲν δέχεσθε τὴν αἰωνιότητα, θὰ ἀναγνωρίσετε, δτι ἡ ἀδελφὴ αὐτὴ θυσιαζομένη εἶναι συνεπής εἰς τὴν πίστιν της. Ἡ θυσία τὴν δποίαν ἐπιβάλλει ἡ νοσηλεία εἶναι ποσοστὸν μόνον τῆς θυσίας ἡ δποία εἶναι τὸ περιεχόμενον τῆς μοναχικῆς ζωῆς. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ὑπῆρχον ἀκμάζοντα μοναχικὰ τάγματα γνναικῶν εἰς τὴν Δύσιν, θέμα ἀδελφῶν νοσοκόμων οὔτε ὑπῆρχεν οὔτε ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ.

Δὲν ἔμεινε βέβαια τὸ πρᾶγμα ἐκεῖ. Ὁ θεσμὸς τῆς ἀδελφῆς νοσοκόμου ἐπεξετάθη καὶ πέραν ἀπὸ τὸ μοναστῆρι. "Ἄς μη ἀπατώμεθα δμως!" "Ο, τι ἔγινεν εἰς τὸν τομέα αὐτὸν ἦτο ἀπὸ τὴν μοναχικὴν αὐταπάροντιν ἐμπνευσμένον. Καὶ αἱ ἀδελφαὶ νοσοκόμοι εἰς δλον τὸν κόσμον, δταν εἶναι δντως ἀδελφαί, εἶναι κάτι σὰν ἀπομίμησις τῶν μοναχῶν ἀδελφῶν. Αὕτὸ ἰσχυε διὰ τὰς «διακονίσσας» τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας, αὕτὸ ἰσχυε καὶ ίσχύει διὰ τὴν ὥραιαν ἐκείνην καρποφορίαν τῆς χριστιανικῆς ἴδιωτικῆς πρωτοβουλίας εἰς τὴν Ἑλλάδα ποὺ λέγεται Ἑλληνὶς ἀδελφὴ νοσοκόμος. "Ολαι των, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀνήκοντον ἐδῶ ἡ ἐκεῖ ἡ δὲν ἀνήκοντα πουθενά, δλαι των, εἴτε ἐν ἐπιγνώσει εἴτε καὶ ἀνεπιγνώτως, δύναμίν των ἔχουν αὐτὴν τὴν ιερὰν αὐταπάροντιν. Δὲν εἶναι εὐήθεις ὥστε νὰ μὴ γνωρίζουν δτι θυσιάζονται. Ἀλλὰ ἔχουν

μέσα των τὴν ἰερὰν φλόγα τῆς αὐταπαρνήσεως. Καὶ αὐτὴ ἡ φλόγα εἶναι ἡ αἰτία διὰ τὴν δποίαν, ὅταν ἡμεῖς πᾶμε εἰς τὸ κρεββάτι τοῦ νοσοκομείου, ἔχομεν μίαν ἀδελφὴν ἡ δποία θὰ περιθάλψῃ τὴν νόσον μας, ἀποκρουστικὴν ἐνίστε νόσον ἡ καὶ ἐπικίνδυνον ἀκόμη νόσον, μολονότι αὐτὸ τῆς κοστίζει πολλὰς πολλὰς θυσίας.

ΣΤ

Ναί, ἄλλὰ τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ἀδελφὴ ἔχει μέσα της τὴν ἰερὰν φλόγα τῆς αὐταπαρνήσεως, ἡμεῖς πρέπει νὰ τῆς ἀντιτάξωμεν τὸν πάγον τῆς ἀδιαφορίας. Εἰς τὸ τέλος τέλος δὲν μᾶς συμφέρει αὐτό. Διότι ναὶ μὲν ἔως τώρα ἡ φλόγα νικᾷ τὸν πάγον, ἄλλὰ δὲν ξέρω πόσο θὰ κρατήσῃ αὐτό. Μὴν ξεχνᾶμε ὅτι ξεκίνημα τοῦ παρόντος ἡτο ἡ διαπίστωσις ὅτι δλο καὶ μεγαλυτέρα παρουσιάζεται ἡ ἐλλειψις ἀδελφῶν νοσοκόμων. Καὶ ἡ ἀντιμετώπισις εἶναι, ἡ φλόγα τῆς αὐταπαρνήσεως νὰ ενρίσκῃ εἰς τὴν κοινωνίαν ὡς ἀνταπόκρισιν ὅχι τὸν πάγον ἄλλὰ τὴν ζεστασιὰ τοῦ ἐνδιαφέροντός μας, τὴν ἀγάπην μας, τὸν ἀμέροιστον σεβασμόν μας πρὸς τὴν ἀδελφὴν νοσοκόμον.

Ἡ ζεστασιὰ τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτοῦ θὰ ἐκδηλωθῇ πρῶτα - πρῶτα μὲν ἔνα θερμὸ εὐχαριστῶ. Τοὺς τὸ χρωστοῦμε ἐπὶ τέλοντος αὐτὸ τὸ εὐχαριστῶ, αὐτὴν τὴν εὔγνωμοσύνην ὅχι μόνον διὰ τὴν νοσηλείαν ἄλλὰ καὶ διὰ τὴν ψυχικὴν ἀνωσιν τὴν δποίαν μᾶς δίδουν. Εἰς τὸ τέλος - τέλος αἱ ἀδελφαὶ νοσοκόμοι μᾶς ἀποδεικνύουν ὅτι ὑπάρχει ἀκόμη ἡ πίστις «ἡ διὰ ἀγάπης ἐνεργουμένη». Καὶ ἀν ἐπιτρέπεται μία συνέχεια εἰς τὸ ἀρθρον τοῦ περασμένου μας φύλλου, τὸ ἀφιερωμένον εἰς τὸ φρικτὸν ἐρώτημα ἀν ἀπέθανεν ὁ Θεός εἰς τὴν

ψυχὴν τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου, ἀν μὲ ἄλλους λόγους ἀπέθανεν ἡ πίστις, θὰ μποροῦσα νὰ ἀπαντήσω: Δὲν ἀπέθανεν ἡ πίστις αὐτὴ, ἀφοῦ ὑπάρχουν ἀδελφαὶ νοσοκόμοι. Καὶ μόνον δι' αὐτό, δι' αὐτὴν τὴν ἀπάντησιν, τοὺς ὀφείλεται εὐγνωμοσύνη ἀπὸ ὅλους μας, μὲ δλην μας τὴν ψυχὴν.

Ἄλλα, βέβαια, δὲν ἀρκεῖ τὸ εὐχαριστῶ. Χρειάζεται τὸ ἐμπράκτως ἐκδηλούμενον ἐνδιαφέρον. Ἐπανέρχομαι εἰς τὴν πρότασιν, μία ἐπιτροπὴ ἀπὸ κάποιο σωματεῖον νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα πῶς θὰ βελτιωθῇ ἡ θέσις τῆς ἀδελφῆς νοσοκόμου. Τοῦτο ὅχι βέβαια μὲ τὴν ἴδεαν ὅτι θὰ ἐξαφανισθῇ ἡ αὐταπάρνησις καὶ ἡ θυσία καὶ τὸ ἔργον τῆς ἀδελφῆς θὰ γίνη ἐπάγγελμα, συμφέρον. Ἡ σκέψις αὐτὴ θὰ ἀπετέλει καὶ χίμαιραν καὶ βλασφημίαν. Ἄλλα διότι ἡ ἀδελφὴ πρέπει νὰ μὴ αἰσθάνεται τὸν ἑαυτόν της ἀπομονωμένον, διότι δσον καὶ ἀν κινῆται ἀπὸ θεῖον ζῆλον καὶ ζωγόνον πίστιν, ἀνθρωπος εἶναι καὶ αὐτὴ καὶ δὲν ξέρω ἀν θὰ ἀνθέξῃ ἐπὶ πολὺ νὰ προσφέρῃ μὲν ἀγάπην νὰ εἰσπράττῃ δὲ ἀδιαφορίαν.

Καὶ τὸ σπουδαιότερον: Τὸ ἔργον τῆς ἀδελφῆς, ἃς τὸ ἐπαναλάβω, εἶναι ἔργον πίστεως. Ὁ μαρασμὸς τῆς πίστεως καταργεῖ τὰς προϋποθέσεις διὰ νὰ ζήσῃ ἡ ἀδελφή. Καὶ δταν τὸ κοινωνικὸν σύνολον συμπεριφέρεται κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ τίθεται τὸ φοβερὸν ἐρώτημα τὸ δποῖον μᾶς ἀπησχόλησεν εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον «ἀν ἀπέθανεν ὁ Θεός», τότε τὸ κοινωνικὸν αὐτὸ σύνολον ἃς μὴ παραξενεύεται ἀν ἀτροφῆ, ἀν μαραίνεται ἡ σιγὰ - σιγὰ ἐκλείπη καὶ ἡ θυσία καὶ ἡ αὐταπάρνησις, τὴν δποίαν — ἃς μὴ γελιόμαστε — ἡ πίστις καὶ ὅχι ἡ . . . ἀφηρημένη τέχνη καθιστᾶ πραγματικότητα, ἀπτὴν καὶ ψηλαφητὴν πραγματικότητα!

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΑΔΕΛΦΑΙ

Ἐργασθῆτε μὲ φανατισμὸν διὰ
τὴν διάδοσιν καὶ ἐνίσχυσιν τοῦ
περιοδικοῦ

«ΕΛΛΗΝΙΣ ΑΔΕΛΦΗ»

Εἶναι τὸ δημοσιογραφικὸν ὄργα-
νον τοῦ Ἑθνικοῦ Συνδέσμου Δι-
πλωματούχων Ἑλληνίδων Νοσο-
κόμων (Ε.Σ.Δ.Ε.Ν.), ποὺ ἀγωνί-
ζεται διὰ τὰ δίκαια τοῦ κλάδου.